

Energistyrelsen

Sendt pr. e-mail: lusan@kefm.dk

Kopi til: anar@ens.dk; jbwf@ens.dk; akmn@ens.dk

Høring over forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse, lov om varmforsyning, lov om elforsyning og selskabsskatteloven (Ny organisering af affaldsforbrændingssektoren og konkurrenceudsættelse af forbrændingsegnet affald) – Energistyrelsens journalnr. 2023-1768

14. marts 2023

Kontakt:

Jens Lundager

Direkte tlf. nr: 33697622

jlu@kommunekredit.dk

Energistyrelsen har den 14. februar 2023 sendt udkast til forslag til ændring af ovennævnte love i høring. Med lovforslaget indføres en ny organisering af affaldsforbrændingssektoren, og der indføres konkurrence om behandling af det forbrændingsegne affald. Det vil ændre rammerne for sektoren på en sådan måde, at investeringer i affaldsenergianlæg – selvom de har et grønt og bæredygtigt formål – ikke fremover kan finansieres hos KommuneKredit. Eksisterende lån i KommuneKredit kan kun videreføres under visse betingelser.

KommuneKredit har løbende ydet lån til opførelse og opgradering af de danske affaldsenergianlæg. Der er tale om eksisterende lån til affaldsenergi, ydet til selskaber i hele landet, med en samlet nominel restgæld på ca. 7.900.000.000 kr. (der i dag har en samlet markedsværdi på ca. 7.200.000.000 kr.). Hertil kommer bevilligede ikke-trukne kreditter på nominelt ca. 400.000.000 kr. Udlånet er fordelt på 16 selskaber og udgøres af 154 lån.¹

KommuneKredit kan alene yde lån til offentlige formål inden for rammerne af danske kommunalretlige regler og EU's statsstøtteregler.

Statsstøtteretlige rammer for KommuneKredits långivning

Vi vurderer konkret de enkelte låneanmodninger med henblik på at sikre, at vores långivning er i overensstemmelse med EU's statsstøtteregler. Vurderingen foretages i lyset af den løbende udvikling i regler og praksis og inden for følgende rammer.

EU-retligt anses KommuneKredit for et "særligt kreditinstitut". I andre EU-lande findes der tilsvarende særlige kreditinstitutter, som med støtte (garanti) fra staten eller kommuner finansierer offentlige opgaver.

Europa-Kommissionen har i en række beslutninger taget stilling til afgrænsningen af særlige kreditinstitutters virksomhed. KommuneKredit kan i overensstemmelse hermed yde lån på favorable vilkår både til offentlige myndigheder og til andre enheder, der varetager offentlige opgaver. Når der er tale om andre enheder end offentlige myndigheder, skal det bl.a. sikres, at långivningen sker på anmodning fra

¹ Efter vedtagelse af lovforslaget vil vi gå i dialog med hver låntager for at få sikkerhed om de præcise lånebeløb, der kan henføres til affaldsenergianlægget.

en kommune eller region, og at låneprovenuet anvendes til at løse en offentlig opgave, der hviler på en tilstrækkelig konkret beskrevet lovhjemmel.

Endvidere skal det sikres, at det enkelte lån ydes i overensstemmelse med EU-statsstøttereglerne, dvs.

- (i) enten at lånet ikke udgør statsstøtte, fordi statsstøttekriterierne ikke er opfyldt (i dette tilfælde er det afgørende, hvorvidt kriteriet om konkurrenceforvridning er opfyldt)
- (ii) eller, hvis lånet udgør statsstøtte, at der så er tale om en type støtte, som positivt er fritaget fra anmeldelsespligten, eller som på forhånd er anmeldt til og godkendt af Europa-Kommissionen.

Konsekvenser af lovforslaget

A. De eksisterende lån

Det fremgår af lovudkastet, at

"Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vurderer på baggrund af den politiske aftale, at hensynet er, at det skal sikres, at anlæggene i videst muligt omfang kan drives videre som hidtil. Samtidig er det et hensyn, at transaktionsomkostningerne ved selskabsgørelsen holdes nede. Dette indebærer, at de lån, som affaldsforbrændingsanlæggene har optaget, skal kunne videreføres til aktie- eller anpartsselskabet. Ministeriet vurderer derfor, at eksisterende lån skal kunne videreføres i det stiftede aktie- eller anpartsselskab ved tvungen debtorskifte." (s. 40)

KommuneKredit har ydet de pågældende lån til finansiering af affaldsenergianlæg på grundlag af en konkret vurdering af, at disse – på tidspunktet for lånebevillingen – ikke udgjorde statsstøtte, fordi der ikke eksisterede direkte konkurrence, og den i lånene indeholdte støtte (rentefordelen) derfor ikke ville være konkurrenceforvridende, jf. pkt. (i) ovenfor.

Vurderingen er, at det forhold, at der nu indføres konkurrence mellem anlæggene ved at fastsætte nye krav i dansk lovgivning, indebærer, at de allerede ydede lån "omklassificeres" til at være eksisterende støtte, jf. EU's procedureforordning (Rådets forordning (EU) 2015/1589).

Det betyder, at de eksisterende lån kan videreføres på nugældende vilkår. I de tilfælde, hvor lånet er ydet til et kommunalt fællesskab (organiseret som et I/S), og hvor ejerkommunerne således hidtil har hæftet for lånet direkte, skal kommunerne dog – som en forudsætning for videreførelsen af lånet – stille en eksplicit garanti for 100 % af lånet.

Vi skal gøre opmærksom på, at eksisterende lån med lovforslaget ikke længere vil kunne ændres i løbetiden ved en konvertering til en anden type lån, fx fra fast til variabel rente, idet de i så fald vil blive klassificeret som "ny støtte" (som så skal vurderes i forhold til den nye konkurrencesituation), jf. nedenfor under B) om nye lån.

Vi skal endvidere gøre opmærksom på, at nogle af de eksisterende 154 lån til affaldsenergi er ydet som byggekreditter. Det drejer sig om bevilligede kreditter med et samlet maksimum på nominelt ca. 800.000.000 kr. En byggekredit er en midlertidig finansiering med variabel rente, der etableres med en aftalt maksimal trækingsret, som låntager kan benytte i anlægsperioden til finansiering af afholdte udgifter. Snarest muligt efter byggearbejdets afslutning skal byggekreditten indfries eller konverteres til et langfristet lån, jf. de kommunale låneregler. Et sådant lån vil udgøre en ændring og vil derfor ikke kunne optages i KommuneKredit. Byggekreditter, der finansierer igangværende projekter/ opgraderinger af et affaldsenergianlæg, skal således ved byggeriets afslutning refinansieres på det private lånemarked. Det samme gælder, hvis der inden byggeriets afslutning bliver behov for at få forhøjet kreditten for at færdiggøre projektet.

Vi orienterer vores låntagere om disse konsekvenser af lovforslaget.

B. Adgang til at optage nye KommuneKredit-lån

EU's gruppefritagelsesforordning identificerer en række kategorier af støtte, som automatisk anses for at være forenelig statsstøtte, såfremt støtten opfylder de generelle og specifikke betingelser i forordningen. Statsstøtte, der er omfattet af gruppefritagelsesforordningen, kan altså ydes uden forudgående anmeldelse til Europa-Kommissionen.

Såvel grøn og energieffektiv fjernvarme som højeffektiv kraftvarme er områder, som EU ønsker fremmet, hvorfor de er støtteberettiget efter gruppefritagelsesforordningen (dvs. uanset, at der i det pågældende land er tale om et konkurrenceudsat område). Kommissionen forventes inden for kort tid at vedtage en revideret gruppefritagelsesforordning med det formål at understøtte den grønne omstilling i EU yderligere; med denne revision forventes en udvidet og mere fleksibel adgang til at yde støtte til "energieffektiv fjernvarme" og "højeffektiv kraftvarme".

Nye projekter, der har til formål at opgradere de danske affaldsenergianlæg, der udnytter forbrændingsprocessen til at producere fjernvarme og elektricitet, vil som udgangspunkt opfylde betingelserne for at være støtteberettiget efter bestemmelsen om enten "energieffektiv fjernvarme" eller "højeffektiv kraftvarme".

Imidlertid betyder de nye rammer for de danske affaldsenergianlæg, der følger af lovforslaget, at sådanne nye projekter ikke vil kunne finansieres med lån fra KommuneKredit. Det skyldes, at affaldsforbrænding ikke længere vil være en offentlig opgave, jf. ovenfor om de statsstøtteretlige rammer for KommuneKredits långivning.

Vi står til rådighed, hvis vores høringssvar giver anledning til spørgsmål.

Med venlig hilsen

Henrik Hvidesten
Bestyrelsesformand

Jens Lundager
Administrerende direktør